

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPANIJSKI SUD Š.B.
Broj: 63 0 P 039027 21 Gž
Š.B., 02.03.2023. godine

Županijski sud Š.B., u vijeću sastavljenom od predsjednice suda dr. sc. Katice Artuković, kao predsjednice vijeća, te sudaca Franje Ravlije i Mile Zeljke, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M.B., P. b.b., P.1, zastupane po punomoćniku Perici Babiću, odvjetniku iz Livna, protiv tuženog V.B., sina M., V., Lj., zastupanog po punomoćniku Anđelku Grgiću, odvjetniku iz Ljubuškog, radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji, v.sp. 31.000,00 KM, odlučujući po žalbi tužiteljice, izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 P 039027 20 P od 02.07.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj 02.03.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba tužiteljice SE UVAŽAVA, prvostupanjska presuda SE PREINAČAVA i sudi:

Utvrđuje se da Ugovor o prodaji i prijenosu udjela u društvu E.-K.d.o.o. K., broj OPU-IP:..., od 12.04.2019. godine, zaključen između M.-M d.o.o. Š. B. kao prodavatelja udjela i V. B. kao stjecatelja udjela, ne proizvodi pravni učinak u odnosu na tužiteljicu M. B. u obimu potrebnom za upis/povrat njenog prava i to upis/prijenos-povrat osnivačkog udela kod subjekta upisa E.-K.d.o.o. K., MBS:..., sa sjedištem u G. b.b., K., JIB:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u L..

Nalaže se tuženiku V.B. da u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti ove presude izda ispravu podobnu za promjenu upisa osnivača u gospodarskom društvu E.-K.d.o.o. K., MBS:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u L., kojom se 100% udjela osnivačkog kapitala u navedenom gospodarskom društvu prenosi/upisuje na M.B., u protivnom će tu ispravu zamijeniti ova presuda.

Nalaže se tuženiku da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.357,50 KM, u roku od 30 dana, i pod prijetnjom ovrhe.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Ljubuškom broj: 63 0 P 039027 20 P od 02.07.2021. godine, odlučeno je:

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice koji glasi:

„Utvrđuje se da Ugovor o prodaji i prijenosu udjela u društvu E.-K.d.o.o. K., broj OPU-IP:..., od 12.04.2019. godine, zaključen između M.-M d.o.o. Š.B. kao prodavatelja udjela i V. B. kao stjecatelja udjela, ne proizvodi pravni učinak u odnosu na tužiteljicu M.B. u obimu potrebnom za upis/povrat njenog prava i to upis/prijenos-povrat osnivačko udela kod subjekta upisa E.-K.d.o.o. K., MBS:..., sa sjedištem u G. b.b., K., JIB:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u Livnu.

Nalaže se tuženiku V.B. da u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti ove presude izda ispravu podobnu za promjenu upisa osnivača u gospodarskom društvu E.-K.d.o.o. K., MBS:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u Livnu, kojom se 100% udjela osnivačkog kapitala u navedenom gospodarskom društvu prenosi/upisuje na M.B., u protivnom će tu ispravu zamijeniti ova presuda.

Nalaže se tuženiku da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u roku od 30 dana.,,

II. Nalaže se tužiteljici da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.832,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 02.07.2021. godine, a u roku od 30 dana.

Protiv navedene presude žalbu je izjavila tužiteljica, zbog svih razloga propisanih u čl. 208. ZPP-a, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presude preinači na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužiteljice, uz naknadu troškova parničnog postupka, uvećanih za troškove žalbenog postupka, podredno da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku. Dalje ističe da je pobijana presuda nezakonita i rezultat povrede odredaba čl. 8. i 191. st. 4. ZPP-a, iz razloga što sud nije izvršio pravilnu ocjenu dokaza, prije sve Ugovora o prodaji udjela br. OPU-IP:... od 26.07.2013. godine, posljedicom čega je izveo pogrešan zaključak o postojanju činjenica i pogrešno primijenio materijalno pravo, kako u pogledu dospelosti potraživanja, tako i da to potraživanje mora biti novčano. Da je potraživanje tužiteljice dospjelo proističe iz navedenog Ugovora o prodaji udjela od 26.07.2013. godine, iz kog je vidljivo da je raskid ugovora nastupio po samom zakonu, sukladno čl. 125. st. 1. toč. 1. Zakona o obveznim odnosima, budući je rok ispunjenja obveze bitan element ugovora, a koje potraživanje se odnosi na povrat osnivačkog prava odnosno udjela koje je navedenim ugovorom tužiteljica prenijela. Ističe da je sve navedeno vidljivo i iz presude Općinskog suda u Širokom Brijegu br. 64 0 P 041904 19 P 2 od 10.02.2021. godine, koju sud nije cijenio sukladno čl. 8. ZPP-a, niti je u obrazloženju naveo ocjenu tog dokaza, sukladno čl. 191. ZPP-a. Ističe da je u času nastupanja raskida ugovora i potraživanje povrata udjela dospjelo, koju činjenicu sud nije utvrdio niti se time bavio što je rezultat pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešan zaključak da se pobijanje dužnikovih pravnih radnji može tražiti samo ukoliko je u pitanju novčano potraživanje koje je dospjelo za isplatu, te da se u konkretnom slučaju radi o specijalnoj insolventnosti dužnika, koja je nastupila jer M.M prodajom osnivačkog udjela u društvu E.-K. nije u mogućnosti da vrati osnivački udio tužiteljici. Navodi da je pobijana presuda i nerazumljiva u dijelu u kojem sud govori da potraživanje tužiteljice nije pravomoćno dospjelo, cijeneći da nije nužno da je potraživanje vjerovnika utvrđeno pravomoćnom presudom, a koji pravni stav je zauzet u odluci VSRH br. Rev-2322/92 od 29.11.1995. godine, a postoji vjerojatnost da potraživanje neće biti ostvareno. Ističe da ukoliko sud tvrdi da presuda od 10.02.2021. godine nije pravomoćna, tada je trebao prekinuti predmetni postupak po tužbi tužiteljice za pobijanje pravnih radnji do okončanja parničnog postupka pred sudom u Širokom Brijegu. Ističe da se u konkretnom radi o povratu osnivačkog udjela u društvo E.-K.d.o.o. K. a što sud i ne navodi nego samo spominje novčano potraživanje. Ističe da sud u obrazloženju navodi da odluku donosi na temelju relevantnih odredbi čl. 180. do 185. Zakona o obveznim odnosima, a što je preopširno i presudu čini nerazumljivom, jer ne navodi koju točno odredbu zakona primjenjuje, a što predstavlja povredu odredbu čl. 191. st. 4. Zakona o parničnom postupku. Ističe da je jasno da je zbog postojanja radnje prijenosa udjela po ugovoru od 12.04.2019. godine znatno otežano ostvarivanje prava tužiteljice na povrat osnivačkih udjela, a što je i cilj predmetnog ugovora, kako bi se tužiteljica osujetila u ostvarivanju svojih prava. Na koncu, osporava i odluku o troškovima parničnog postupka.

U odgovoru na žalbu, tuženik predlaže da se žalba odbije kao neutemeljena, jer je prvostupanjska presuda zakonita, logična i pravno valjana.

Žalba je utemeljena.

Ispitujući pobijanu odluku u granicama propisanim člankom 221. Zakona o parničnom postupku¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga.

---

¹ Zakon o parničnom postupku - Službene novine Federacije BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15.

Iz obrazloženja pobijane odluke proističe da prvostupanjski sud odbija tužbeni zahtjev tužiteljice na temelju zaključka da tužiteljica nema dospjela potraživanja prema dužniku, a posebno da nema novčana potraživanja dospjela za isplatu, što je opći uvjet za tužbu, sukladno čl. 280. Zakona o obveznim odnosima².

Iz Ugovora o prodaji udjela u društvu B.-E. d.o.o. K. br. OPU-IP: ... od 26.07.2013. godine (u daljem tekstu: Ugovor) proističe da tužiteljica kao prodavateljica prodaje udjel u društvu B.-E. d.o.o. K., koje odgovara ulogu u iznosu od 425.215,80 KM, što čini 100 % temeljenog kapitala, dok kupac M.-M d.o.o. Š.B. kupuje navedeni udjel za iznos od 350.000,00 KM, koju cijenu je kupac dužan platiti i to; prvi obrok 50.000,00 KM do 30. rujna 2013. a drugi obrok u iznosu od 300.000,00 KM do 30. rujna 2015. godine (čl. 6. Ugovora).

Prodavateljica ovlašćuje kupca da na temelju ugovora, sam ili putem mjerodavnih tijela društva, ishodi promjenu upisa člana društva u sudskom registru društva, na način da se prodavateljica briše kao vlasnica udjela koji odgovara ulogu od 425.215,80 KM što predstavlja 100 % temeljne glavnice, uz istovremeni upis kupca kao vlasnika kupljenog udjela (čl. 12. st. 2. Ugovora).

Dalje, iz Ugovora o prodaji i prijenosu udjela u društvu E.-K.d.o.o. K. br. OPU-IP: ... od 12.04.2019. godine (u daljem tekstu: Ugovor), proističe da M.-M kao prodavatelj prodaje, a tuženik V.B., kao kupac, kupuje vlasnički udjel u društvu E.-K.d.o.o. K., koji odgovara nominalnom iznosu od 425.215,80 KM, što predstavlja 100 % temeljnog kapitala za cijenu od 350.000,00 KM, koju je prema sporazumu stanaka kupac dužan prodavatelju isplatiti u roku od 60 dana od dana potpisa i ovjere ugovora.

Ugovorne stranke su suglasne da se na temelju ovog ugovora kupac kao stjecatelj u registru društava upiše kao vlasnik udjela, a da se prenositelj kao vlasnik udjela briše iz sudskog registra (čl. 4. Ugovora).

Kad ispunjenje obaveze u određenom roku predstavlja bitan sastojak ugovora, pa dužnik ne ispuni obavezu u tom roku, ugovor se raskida po samom zakonu (čl. 125. st. 1. Zakona o obveznim odnosima).

Valja istaći da, iako se u praksi redovito radi o novčanoj tražbini pobijanje dužnikovih pravnih radnji se može zahtijevati i za bilo koju drugu tražbinu, kao npr. Ugovor o darovanju, odricanje od nasljedstva i sl. (VSRH, Rev-2322/92 od 29.11.1995. godine).

Predmet pobijanja može biti svaka pravna radnja kojom je namirenje povjeritelja osujećeno ili otežano odnosno kojom je povjeritelj došao u teži položaj kod namirenja svoje tražbine, pa i odluka statusne prirode (VSSR, Rev-111/97 od 23.04.1997. godine).

Tako vjerovnik može, uz postojanje ostalih pretpostavki, pobijati dužnikovo odricanje od nasljedstva tužbom protiv treće osobe u čiju je korist odricanje izvršeno, koji pravni stav je zauzeo Vrhovni sud Hrvatske u odluci Rev-643/84 od 31.10.1984. godine, a sličan stav i u presudi Vrhovnog suda Republike Srpske br. 72 0 P 022358 15 Rev od 17.11.2016. godine.

---

² Zakon o obveznim odnosima – Službeni list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 - odluka Ustavnog suda Jugoslavije i 57/89, Službeni list Republike BiH broj: 2/92, 13/93, 13/94 i Službene novine Federacije BiH broj: 29/03 i 42/11.

Povjeritelj ima pravo pobijati pravnu radnju dužnika bez obzira da li je njegovo potraživanje nastalo prije nego što je dužnik poduzeo pobijanu pravnu radnju (zaključio ugovor) ili poslije toga (VSRČG, Rev-560/09 od 29.12.2009. godine).

Također, za pobijanje dužnikovih pravnih radnji nije pretpostavka da je vjerovnikovo potraživanje utvrđeno pravomoćnom presudom (VSRH, Rev-1074/98 od 04.07.2001. godine).

Imajući u vidu prednje, te činjenicu da se Ugovor o prodaji i prijenosu udjela br. OPU-IP: ... od 26.07.2013. godine, zbog ne plaćanja kupoprodajne cijene od strane kupca M. - M d.o.o. Š.B. u ugovorenom roku, smatra raskinut po samom zakonu (dospjelo potraživanje), da je Ugovor o prodaji i prijenosu udjela od 12.04.2019. godine dužnik M. - M d.o.o. Š.B. sa ovdje tuženikom V.B., zaključio za vrijeme trajanja parnice po tužbi tužiteljice protiv dužnika M.-M d.o.o. radi raskida Ugovora o prodaji i prijenosu udjela, povrata udjela i ponovnog upisa tužiteljice u registru poslovnih subjekata kod Općinskog suda u Livnu od 26.07.2013. godine, i tako znao da je to na štetu tužiteljice kao vjerovnika i s ciljem osujećenja iste u namirenju njenih potraživanja, jer M. - M d.o.o. prodajom osnivačkog udjela u društvu E.-K.d.o.o. i upisom tuženika u registru društava kao vlasnika udjela, postaje insolventno i nije u mogućnosti da vrati osnivački udio tužiteljici, a kako je Ugovor od 12.04.2019.godine u ime tuženika kao njegov punomoćnik zaključio M.K., koji je sudjelovao i u zaključenju Ugovora od 26.07.2013. godine, što potvrđuje da je tuženiku mogla biti poznata činjenica postojanja spora između tužiteljice i M.-M d.o.o. glede udjela u društvu E.-K.d.o.o. K., to s pravom žalba tužiteljice ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava (čl. 280. st. 1. Zakona o obveznim odnosima) od strane prvostupanskog suda kod odbijanja tužbenog zahtjeva tužiteljice na temelju zaključka da potraživanje tužiteljice nije dospjelo i da se isto ne odnosi na novčano potraživanje.

Radi navedenog, ovaj sud je uvažavanjem žalbe tužiteljice i uz pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 280. st. 1. Zakona o obveznim odnosima), temeljem odredbi čl. 229. st. 1. toč. 4. Zakona o parničnom postupku, prvostupajnsku presudu u odnosu na odluku o glavnoj stvari preinačio i usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice, na način kao u izreci presude.

Kako je ovaj sud preinačio odluku o glavnoj stvari, to je sukladno odredbi čl. 386. st. 1., čl. 396. st. 1. u svezi sa čl. 397. st. 2. Zakona o parničnom postupku i sukladno novom uspjehu tužiteljice u postupku (100 %), valjalo preinačiti i odluku o troškovima postupka i obvezati tuženika da tužiteljici na ime troškova postupka isplati iznos od 5.357,50 KM.

Tako su tužiteljici sukladno opredijeljenom troškovniku i odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u Federaciji BiH dosuđeni sljedeći troškovi; na ime sastava tužbe iznos od 947,00 KM, na ime pristupa punomoćnika na pripremno ročište (23.03.2021. godine) iznos od 996,00 KM, na ime pristupa na glavnu raspravu (05.05.2021. godine) iznos od 982,00 KM, što predstavlja maksimalni iznos nagrade, sukladno čl. 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odvjetništvu (prosječna neto plaća u Federaciji BiH u vrijeme poduzimanja radnje), u koji iznos je uračunat i PDV, te na ime odsustva iz ureda i čekanja na raspravu (čl. 26. Tarife) iznos od 480,00 KM (160 bodova x 3,00 KM), što iznosi ukupno 3.405,00 KM, uvećano za nagradu na ime sastava žalbe na presudu u iznosu od 1.063,00 KM, što iznosi 4.468,00 KM.

Tužiteljici su također priznati i troškovi na ime prijevoza punomoćnika tužiteljice na relaciji Livno-Ljubuški-Livno (3 x 222 km x 35 %) u iznosu od 489,50 KM, te na ime troškova vještačenja iznos od 400,00 KM, što daje ukupan iznos dosuđenih troškova.

S druge strane, kako punomoćnik tužiteljice u troškovniku nije opredijelio troškove na ime pristupa na nastavak pripremnog ročišta (23.03.2021. godine) i na nastavak glavne rasprave (08.06.2021. godine), to navedeni troškovi nisu ni priznati.

Temeljem gore izloženog, a sukladno odredbi članka 229. st. 1. toč. 4. Zakona o parničnom postupku i čl. 235. st. 1. toč. 3. istog zakona, odlučeno je kao u izreci presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Katica Artuković